

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Број:01-857/3
Датум:05.02.2013.

На основу члана 11. Правилника о поступку израде и одбране специјалистичког рада на специјалистичким академским студијама, Декан Шумарског факултета доноси следећу

О Д Л У К У

Израђени специјалистички рад дипл.инж. **Бојане Лаптошевић** под насловом:
„Извоз резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе - актуелно стање и тенденције развоја“
са Извештајем Комисије ставља се на увид јавности у Библиотеци Факултета са роком од 15 дана.

Одлуку доставити: Библиотеци Факултета, истаћи на огласну таблу, Служби за наставу и студентска питања, писарници.

ДЕКАН
Проф. др МИЛАН МЕДАРЕВИЋ

Универзитет у Београду
Шумарски факултет
Кнеза Вишеслава 1
11030 Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ			
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ			
ПРИЈЕМ	5. 2. 2013		
Орг. јединица		Кат. бр.	Датум пријема
	857/2		

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА

О в д е

Предмет: Извештај Комисије за оцену израђеног специјалистичког рада дипл. инж. Бојане Лаптошевић под насловом **Извоз резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе - актуелно стање и тенденције развоја**

Одлуком Наставно-научног већа Шумарског факултета Универзитета у Београду, бр. 01-9095/1 од 24.10.2012.године, образована је Комисија за оцену теме и оцену израђеног специјалистичког рада дипл. инж. Бојане Лаптошевић, под насловом **Извоз резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе - актуелно стање и тенденције развоја**, у следећем саставу:

1. **др Бранко Главоњић**, редовни професор Шумарског факултета у Београду
2. **др Милан Нешић**, редовни професор Шумарског факултета у Београду
3. **др Мирјана Дракулић**, редовни професор ФОН-а у Београду

Чланови комисије су прегледали и анализирали достављени специјалистички рад, оценили његову научну и стручну вредност и у складу са Законом о високом образовању и Статутом Шумарског факултета у Београду, подносе Наставно-научном већу Шумарског факултета Универзитета у Београду, следећи

ИЗВЕШТАЈ

Специјалистички рад дипл. инж. Бојане Лаптошевић, под насловом “ **Извоз резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе - актуелно стање и тенденције развоја** ” обухвата укупно 86 страница текста. Рад садржи: 1 табелу, 67 графика и 7 слика. Списак коришћене и препоручене литературе износи 28 литературних наслова домаћих и страних аутора, публикација и интернет база.

Обрађени текстуални материјал је подељен у 12 поглавља и то: 1. УВОД; 2. ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА, ЦИЉ И СВРХА РАДА; 3. ТЕРИТОРИЈАЛНИ И ВРЕМЕНСКИ ОКВИР РАДА; 4. ОСНОВНА ПОЛАЗНА ХИПОТЕЗА; 5. МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА 6. ФАЗЕ ИСТРАЖИВАЊА; 7. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ДИСКУСИЈА; 8. КВАЛИТЕТ, СТАНДАРДИ И ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ КОЈИ СУ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗВОЗ РЕЗАНЕ ГРАЂЕ ЛИШЋАРА ИЗ ЗЕМАЉА ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ; 9. СИСТЕМИ ДИСТРИБУЦИЈЕ И НАПЛАТЕ КОЈИ СУ ЗАСТУПЉЕНИ У ИЗВОЗУ РЕЗАНЕ ГРАЂЕ ЛИШЋАРА ИЗ ЗЕМАЉА ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ; 10. УЧЕШЋЕ ЗЕМАЉА ИЗ ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ НА ТРЖИШТУ РЕЗАНЕ ГРАЂЕ БУКВЕ И ХРАСТА У КИНИ И ЈАПАНУ; 11. ЗАКЉУЧЦИ И 12. КОРИШЋЕНА И ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА.

Сва поглавља имају своју структуру и целину, која је прилагођена теми која је проучавана. Закључна разматрања обједињују материју и садрже кратку рекапитулацију, основне и битне судове, као и ауторски коментар и препоруке.

Поглавља су распоређена на следећи начин:

Увод	4 стр.
Предмет, циљ и сврха рада.....	6 стр.
Територијални и временски оквир рада.....	6 стр.
Основна хипотеза.....	7 стр.
Методе истраживања.....	7 стр.

Фазе истраживања.....	8 стр.
Резултати истраживања и дискусија.....	8 стр.
Квалитет, стандарди и други елементи који су од значаја за извоз резане грађе из земаља Југоисточне Европе.....	69 стр.
Системи дистрибуције и наплате који су заступљени у извозу резане грађе лишћара из земаља Југоисточне Европе.....	79 стр.
Учешће земаља из Југоисточне Европе на тржишту резане грађе букве и храста у кини и Јапану.....	80 стр.
Закључци.....	82 стр.
Коришћена и препоручена литература.....	85стр.

У уводним тачкама рада кандидат је изнео разлоге, циљ, предмет и сврху истраживања, методе истраживања и основну хипотезу рада. У том смислу у раду је вршено истраживање:

- актуелног стања и тенденција развоја извоза резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе које је обухватило истраживање ценовних и неценовних елемената као и токове трговине резане грађе букве и храста. У том смислу посебна пажња посвећена је истраживању промена до којих је дошло услед другачијих тржишних захтева од стране купаца из земаља које представљају "нова тржишта", а посебно захтева у погледу квалитета, димензија, сортиментне структуре, начина паковања, означавања, осигурања и транспорта.

У складу са претходно дефинисаним циљевима, основна сврха овог специјалистичког рада састоји се у његовом доприносу сагледавању постојећих токова и анализи тенденција будућег развоја извоза резане грађе букве и храста у одабраним европским земљама. Поред тога рад обухвата и одговарајући предлог мера и препорука произвођачима и извозницима из Србије са циљем побољшања њихове позиције на тржишту и остваривања што бољих извозних резултата.

У складу са постављеним циљевима истраживања и основном сврхом рада, кандидат је усвојио комплетну методолошку основу која се састоји од општих и посебних метода истраживања.

Од општих научних метода коришћени су историјски метод, као и класични методи индукције и дедукције, анализе и синтезе, апстракције и конкретизације.

Од посебних научних метода, коришћен је метод компарације.

У зависности од тока истраживања и искрслих потреба примењиване су и друге методе и технике. Подаци потребни за одговарајуће анализе прикупљени су из различитих извора и релевантних база података, а пре свих УНЕЦЕ базе података као и из стручних публикација.

Како је основни циљ овог специјалистичког рада био сагледавање актуелног стања и тенденција развоја извоза резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе, његова реализација одвијала се у неколико фаза.

Прва фаза истраживања обухватала је прикупљање литературе и података из релевантних база података, а пре свих УНЕЦЕ базе података као и из стручних публикација. У **другој фази истраживања** израђена је систематизација према утврђеним областима рада. **Трећа фаза истраживања** обухватила је проучавање и систематизацију релевантне литературе и прикупљених података, а све у контексту дефинисања оквира рада. У **четвртој фази истраживања** дефинисана је методологија истраживања и комбинације техника које су коришћене током реализације истог. Коришћене су опште и посебне научне методе. Такође, у овој фази истраживања израђена је обрада доступних података, њихова анализа, као и провера података (текстуална, графичка, табеларна). **Пета фаза истраживања** обухватила је реализацију студијске посете трговачким компанијама у Региону са циљем сагледавања стања у извозу резане грађе букве и храста у пракси. У **шестој фази истраживања** обједињени су добијени резултати истраживања тако што су подаци усаглашени, додатно тумачени и по потреби кориговани. У **седмој фази истраживања** израђена је коначна верзија рада, закључци и препоруке произвођачима и извозницима резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе са циљем побољшања њихове позиције и остваривања што бољих тржишних резултата.

У оквиру поглавља РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ДИСКУСИЈА кандидат је представио резултате истраживања подељене у поједина подпоглавља. Најзначајнији резултати издвојени су и приказани у наставку:

Регион Југоисточне Европе се сврстава у групу оних региона који располажу вишком резане грађе, тако да је освајање "нових тржишта" и пласман овог производа један од приоритета. Тренутно регион Југоисточне Европе је далеко већи извозник дрвета и производа од дрвета него што је њихов увозник.

По производњи резане грађе лишћара у 2011.години Србија је учествовала са 22% у укупној производњи у региону Југоситочне Европе. У погледу потрошње резане грађе лишћара у 2011.години, Србија је учествовала са 33,9% и по овом индикатору налази се у самом врху земаља региона, одмах после БиХ која је учествовала са 35%. Учешће Србије у укупном извозу резане грађе лишћара из Југоисточне Европе у 2011. години износило је 11,8%.

Хрватска је била највећи произвођач резане грађе лишћара у Југоисточној Европи са учешћем од 38,7% у укупној производњи. У укупном извозу резане грађе лишћара из земаља Југоисточне Европе у 2011. години Хрватска је представља лидера. Више од половине укупног извоза резане грађе лишћара извезено је из Хрватске.

Производња и потрошња резане грађе лишћара у Босни и Херцеговини достижу око трећине укупне производње и потрошње резане грађе лишћара у Југоисточној Европи. Међутим, са учешћем од 35% у укупној потрошњи резане грађе лишћара Југоисточне Европе у 2011.години, Босна и Херцеговина се налазила на првом месту. Када је у питању извоз резане грађе лишћара скоро 1/4 њеног извоза из Југоисточне Европе сачињава извоз из Босне и Херцеговине.

Са значајнијим извозом резане грађе букве у Кину, Румунија је почела 1997.године и тако постала један од главних снабдевача овог тржишта у последњих пет година. У 2005.години учешће Румуније у укупном увозу резане грађе букве Кине износило је 45,3%. У 2011.години највеће извозно тржиште резане грађе букве из Румуније био је Египат са учешћем од 45% док је највеће извозно тржиште резане грађе храста из Румуније била Италија са учешћем од 32% у вредности укупног извоза.

У последњих петнаест година вредност увоза резане грађе букве у Италију неколико пута је већа од вредности извоза овог производа. У 2011.г. вредност увоза резане грађе букве у Италију била је 2,5 пута мања у односу на 2009.годину. Један од разлога представља пресељење великог броја компанија које су се бавиле производњом намештаја у Кину, а неких у земље Западног Балкана. Међутим, упркос пресељењу компанија у друге земље трговци дрветом и резаном грађом из Италије наставили су да увозе, а затим да реекспортују резану грађу букве из земаља Југоситочне Европе снабдевајући у великој мери те исте компаније у држим земљама.

Најзначајније земље из Југоисточне Европе из којих Италија увози резану грађу букве су Хрватска са учешћем од 27,8%, а следе Словенија (19,4%), Србија (9,1%) и Босна и Херцеговина (8,4%).

Када је у питању извоз резане грађе букве из Италије он се у највећој мери остварује на тржиште Уједињених Арапских Емирата (13,4%). Од земаља Далеког Истока најзначајнији партнери Италије у 2011.години били су Кина (12,3%), Кореја (2,3%), Вијетнам (1,3%) и Јапан (1,3%).

Најзначајније земље из Југоисточне Европе из којих се увозила резана грађа храста у Италију у 2011.години биле су Хрватска са учешћем од 40%, а следе Румунија са 6,4%, Босна и Херцеговина са 4,2% и Словенија са 2,9%.

С друге стране преко 1/2 од укупног извоза резане грађе храста из Италије остварује се у Велику Британију (54%), а затим у Немачку.

Кина се налази међу пет водећих потрошача дрвета у свету. Јефтине сировине и радна снага, стално унапређивање и развој опреме обезбеђивали су Кини конкурентску предност и самим тим веће учешће на тржишту дрвних производа у САД и Европи. Увоз јефтиног намештаја из Кине још више је погоршао ситуацију у дрвопрерађивачкој индустрији у региону Југоисточне Европе, у којој је већ дошло до смањења производње и отпуштања радника у бројним предузећима.

Најзначајније земље из којих је Кина увозила резану грађу храста у 2011. години биле су Сједињене Америчке Државе и Руска Федерација. Од земаља из Европе то су Немачка, Хрватска и Румунија. Кина увози резану грађу храста из земаља Југоисточне Европе, прерађује је и извози намештај, врата, прозоре и друге производе од дрвета. Када је у питању извоз најзначајнија земља за извоз резане грађе храста из Кине је Јапан са учешћем од 74,5% у укупном извозу у 2011. години.

Италија је била један од највећих европских партнера Кине у погледу увоза резане грађе букве у периоду 1996-2000. година. Од 2001-2011. године њено место је заузела Румунија. Од земаља Западног Балкана значајно место заузима Босна и Херцеговина.

Земље из Југоисточне Европе представљају најзначајније земље из којих Јапан увози резану грађу букве. Лидер је Словенија са учешћем од 33,4%, а следе Немачка (19,6%), Хрватска (11,2) и Румунија (9,7%).

Главне земље из којих се увозила резана грађа храста у Јапан у 2011. години биле су: Кина, САД и Вијетнам, а затим земље из Југоисточне Европе.

Из Југоисточне Европе резана грађа букве се далеко више увозила него резана грађа храста у 2011. години.

Будући развој тржишта и токови трговине резаном грађом букве и храста биће условљени Директивом ЕУ о пореклу дрвета и производа од дрвета (*EU Timber Regulation*), која ступа на снагу 2013. године. *EU Timber Regulation* односиће се како на дрво посечено у Европи, тако и на дрво које се увози у Европску унију.

У пракси трговине резаном грађом лишћара најчешћи критеријуми за њено класирање уговарају се директно између продаваца и купаца, тако да послујући на овакав начин стандарди нису обавезни.

ОЦЕНА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ РАДА

Поднети специјалистички рад је у смислу резултата, значаја и актуелности веома користан рад. Методологија која је коришћена у раду у потпуности је одговорила потребама рада што је омогућило кандидату да успешно реши постављени задатак.

План истраживања базиран је у великој мери на практичним истраживањима што раду даје посебан значај имајући у виду да су прикупљени подаци презентирани на једном месту као и чињеницу да се исти могу користити како од стране извозника резане грађе тако и од стране истраживача и аналитичара.

Резултати истраживања одговарају предвиђањима, односно основна хипотеза је успешно доказана. Крајњи резултати су прегледно дати, закључна разматрања и рекапитулације такође.

Рад је писан јасним стилем, језички коректно, у складу са природом истраживања и примењеним методама. Распоред материје има логичан редослед, а техника израде је задовољавајућа Уз мање недостатке техничког карактера специјалистички рад дипл. инж. Бојане Лаптошевић заслужује високу оцену.

Имајући у виду наведене констатације, сматрамо да је кандидат у свом специјалистичком раду успешно обрадио задати проблем као и да је дошао до закључака који имају велику практичну вредност.

ПРЕДЛОГ

На основу сачињеног извештаја и изнете оцене специјалистичког рада, Комисија сматра да је специјалистички рад дипл. инж. Бојане Лаптошевић, методолошки успешно постављен, да третира актуелну материју, да је урађен на бази проучавања актуелног стања у сегменту извоза и трговине резаном грађом из земаља Југоисточне Европе и да добијени резултати у потпуности оправдавају предузета истраживања. У том смислу овај специјалистички рад представља вредан и самостални стручни рад и као такав представља значајан допринос струци.

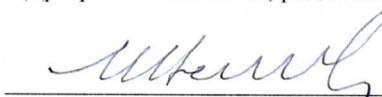
Имајући у виду све наведено Комисија сматра да специјалистички рад дипл. инж. Бојане Лаптошевић, под насловом “ **Извоз резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе - актуелно стање и тенденције развоја** ” има све потребне елементе и да се може прихватити као специјалистички рад и предлаже Наставно-научном већу Шумарског факултета Универзитета у Београду да исти прихвати и донесе одговарајуће одлуке.

Београд, 04.02.2013. год.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Бранко Главоњић, редовни професор

Др Милан Нешић, редовни професор

Др Мирјана Дракулић, редовни професор ФОН-а

ЈАВНА ОДБРАНА

Дипл. инж **Лаптошевић Бојана** браниће специјалистички рад под
насловом:

**„Извоз резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне
Европе - актуелно стање и тенденције развоја»**

29.03.2013. године у 15 h, у сали за седнице
Шумарског факултета у Београду

25.03.2013.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ			
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ			
ПРИМЉЕНО: 29. 3. 2013			
Орг. јед.	Број	Година	Вредност
	2760/1		

Образак 4.

ЗАПИСНИК СА ОДБРАНЕ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ РАДА

Кандидат: Име, име једног родитеља, презиме

Бојана А. Лаптошевић

Наслов специјалистичког рада:

Извоз резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе - актуелно стање и тенденције развоја

Комисија за оцену и одбрану специјалистичког рада:

1. Датум именовања (избора) комисије: 24.10.2012.године, одлука бр. 01-9095/1
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен

1. Др Бранко Главоњић, ред.проф., УНО: Трговина дрветом и економика прераде дрвета, Универзитет у Београду Шумарски факултет

2. Др Милан Нешић, ред.проф. УНО: Организација, управљање и пројектовање у преради дрвета, Универзитет у Београду Шумарски факултет

3. Др Мирјана Дракулић, ред.проф., УНО: Компјутерско, Пословно и Сајбер право, Универзитет у Београду Факултет организационих наука

Датум стављања специјалистичког рада на увид јавности: 05.02.2013.

Датум објављивања јавне одбране специјалистичког рада (на огласној табли Факултета): 22.03.2013.

Датум одбране: 29.03.2013.г.

Време одбране: 15,00 часова, у Свечаној сали

Место одбране: Шумарски факултет, Универзитета у Београду

У складу са Правилником о поступку за израду и одбрану специјалистичког рада на Шумарском факултету, ментор (Проф. др Бранко Главоњић) је, у заказано време, отворио јавну одбрану и прочитао извод из извештаја о подобности специјалистичког рада, који је био на увиду јавности и на који није било примедби.

Кандидат је у примереном временском року изложио циљ рада, метод рада, резултате истраживања и констатоване закључке, после чега је одговарао на питања чланова Комисије.

Комисија је на основу излагања кандидата и одговора на постављена питања једногласно донела следећу

ОДЛУКУ

Бојана Лаптошевић, дипл. инж је успешно одбранила специјалистички рад под насловом: **Извоз резане грађе букве и храста из земаља Југоисточне Европе - актуелно стање и тенденције развоја** и добила оцену 10 (десет); и тиме стекла право на назив специјалиста инжењер шумарства – област Трговина дрветом и производима од дрвета.

После саопштења одлуке, ментор Проф. др Бранко Главоњић је закључио јавну одбрану у 16,10 часова, 29.03.2013.г.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Др Бранко Главоњић, ред. проф

2. Др Милан Нешић, ред. проф.

3. Др Мирјана Дракулић, ред. проф.

НАПОМЕНЕ: Члан комисије који не жели да потпише записник јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у записник образложење односно разлоге због којих не жели да потпише записник.
Записник се доставља у два примерка Служби за наставу.